

Hilda Aspin arkisto

Ruutu Erkon kirjeitä Hildalle

1.1. - 30.1. 1886

PLA-N-443-Bb1-7

1/1 86

[ANK 1]

Neiti Hilda Asp.

Helsinki

Albertinkatu 40.

Uuden vuoden-aamuna 1886.

Oma tyttöni!

Kiitos, kiitos kauniista onnentoivotuksestasi! Se oli niin niin hauska, ja sinä kun sait minulta vaan kuolleen lapun. Mutta kun sitä lähettämässä oli Hanna ja Kustaa myös kirjakaupassa, niin se tuli vaan semmoinen. Vielä on kirje, jonka päivällä saat, niin ikävä. Mutta tiedäthän kuinka sydämmestäni sinulle toivon mitä parasta tunnen. Tuo sinun lippusi teki minut niin tyynen iloiselle mielelle. Voi, rakas, oma tyttöni, kuinka hyvä sinä olet! Hengessäni olen sinun luonasi, rakkaan, ainoani luona, ja itähdutan, lohdutan sinua, jos olet surullinen tai ikävissäsi. Ja kun olet iloinen niin iloitsen kanssasi. Iloinen olen minäkin jo ja melkein vajaan terve.

Ja niin voin vähitellen ruveta työtä
tekemään. Täältä lähden luultavasti
yhdessä Kustaankanssa maanantaina.
Hauskaa olisi käydä Helsingissä kats.
massa sinua ja komppiasi, mutta
luultavasti se tuuma täytyy jättää
-toistaiseksi. - Eilisen illan vietimme
hyvin hiljaisesti, ilman kuusta j.
m. s. Valoa ja lämmintä kylä
sentaan oli. Ei laulettu eikä muuta,
aitisi pami aikaiseen maata, kun
hänessä on ollut yskää ja vilustusta.
Me muutkaan emme valvoneet
kahdeentoista. Oli minun sentään
hyvin hyvä olla, kenties elupäässä
sen vuoksi että minun oli sinua
niin ikävä. Koko illan olit sinä
vaan mielessäni ja vaikka siinä
oli surullista, oli se kuitenkin niin
hauskaa: olinhan sinun seurassasi.
Omissa ajatuksissa niin vaan olin
ja muiden kanssa elin vaan ulko-
naisesti. Ella ennusteli taas talvi-
keilla ja minä sain ensi kerralla

perunasta, iloa, toisella kerralla
sormuksen ja kolmannella sormuksen.
Pojat ja Hanna pelailivat korttia.
Papalles annoimme likt oik olikt I.
Kustaa pani sen pakettiin ja vanhan
postimerkin päälle ja hän luuli
sen tulleen sinulta. Jo hän sitä
rupesi lukemaan ja taitaa pitää
siitä. Aitisi ja kaikki muut olivat
hyvin iloissaan kuvasta jonka heille
lähetit; he pitävät kivaäripoikaa
Kallen näköisena. Ja toista sitte
kuvitellaan sinuksi. Se onkin hyvin
hauska kuva. Mutta hauskenpänä
kotoisempänä pidän omaani. Kun
minäkin osaisin antaa sinulle jotain
oikein hauskaa. Jouluaattona ajattelin
säälitellen sinua, kun sin et saa
niit mitään lahjaa oikein; olisi ollut
nün hauskaa jos olisit saanut jo-
tain josta oikein olisit pitänyt.
Onko sinun ollut ikävä? Olenhan
minä luonasi, — vaikka kyllä sitä sen-
tään on ikävä näin. Mutta vahvis-

tukaamme ja kehittykäämme ja
tehkeämme työtä, kaikki käy hyväksi.
Oma rakas Hildan, voi hyvin!

Ruudini.

Eilen Toivolin kirjeessäni että
olisit luonani, mutta tulithan sitte
luokseni illalla ja saatoit minut
hyvälle mielelle.

2/6/1886

Neiti Hilda Asp.
Neiti Hilda Asp.

Helsinki

Albertinkatu 40

Armatillassa 16 tammik.
1886.

Oma tyttöni!

Niin olen kuin olisin maani myö-
nyt ja rahani juonut, — anna anteeksi
vertaus. Oudolta tuntuu olo ja omi-
luiselta, levotoin olen kanssa ja
kävelen paikasta paikkaan ja tyh-
jältä tuntuu. Eilen kävin lehtai-
lija Attilan luona ja juttelin hänen
rouvansa kanssa lasten kasvatukses-
ta hyvin innokkaasti ja sitten me-
nin koululle, jossa pitäjän tytöt
ovat harjoittelemassa kuvaelmaa
huomiseksi, ja olin oikea kavaljeeri
con amore et vivacitate, mutta
pian sieltäkin läksin ja yhtä
tyhjänä. Nyt istun Kustaa-
veljeni huoneeni sohvalle toisen

pitäjän isännän kanssa jutellen
ja minä — juttelen sinulle. En ole
osannut ajatella juuri mitään näi-
nä parina päivänä, olen ollut puo-
littain horrostilassa, niinkuin puer,
joka on temmattu juuriturpeesta,
jota sen elinvoimainen koko olento
tahtoi vaan liketa ja yhä enemmän
lähetä. Lisämi ja mielen tahtoo
kuohua, eilen epäselvään ja vienosti,
tänään selvään, itsetietoisesti ja
rajusti, niinkuin koiran joka hauk-
kuisi ja purisi, joll'ei kuonoren-
gas ja kahle pidättäisi. Tahloisin
soimata ja repiä kaikkia, yhteis-
kuntaa ja ihmisiä, ja sitten — olen
kohtelijas, puhun innolla asioista
ja lausun sukkeluksia. Tuskin
saan ^{nyt} kunta isoon aikaan, mutta
en osaa sinullekkaan sentään oi-
kein kirjoittaa ja ajatuksiani se-
littää. Melkein haluaisin sinuakin
torua, soimata, repiä, repiä pieniksi.

jalasiksi, — ja sentään vetäisin
sinut syliini ja kuiskaisin rakka-
utta korvaasi. Voi, kuinka onnellis-
nen olen, että minulla sinä olet,
en voi sanoa kuinka olentoni rau-
kee siihen onnen tuntuun, en tiedä
mitä tekisin tällaisella hetkellä,
joll' en sinusta tietäisi. Mutta
omakseni sinun täytyy tulla ko-
konaan, sinun täytyy tulla, sillä
näin en jaksa elää vuorokausia,
elää ja innotella sitä tätä ja aina
yhtä pohjatonna ja jalansijaa vailla.
Siihen pyrin ja tarkoitan, yksin
siihen, ja kun se on mahdollista,
niin sinä tuleet mulle, sinun pitää
tulla, sillä omiani sinä olet. — — —

Taällä kävi kaksi muuraria helsin-
kiläistä, tämän oman keipän lapsia,
toinen vanha koulukumppani, toisella
silmiä tuskin niin paljo kuin nykyillä,
molemmat vähä humalassa. Heidän
kanssaan juttelin, olin iloinen, vapaa,
leikkisä. Kun luonani olisi kaksi

ylioppilastoveria, olisin parhain juo-
matoveri auringon alla. Kun muurarit
läkeivät, paistakaa kättä heille kuin
veljille korsanaan ja vihaa ei mitään.

— Kenties jatkan vasta huomenna
kirjettäni. Koetan rauhoittua ja
panna maata. Tuskinpa sinäkään
vielä nuku, kello on vasta tulossa
ykstöistä. Nuku, nuku, ja nuku hy-
vin!

17/1. Olin illalla niin kiihoittunut.
Eihän se ole niin harvinaista. Ero
sinusta, kaikenlaiset mietteet ja lo-
puksi Erik Lyne, jonka luin eilen,
sen vaikuttivat tällä kertaa. Ehkä,
ja vähitellen rauhoitun, kun ehdin
jonkun päivän sivu. — Täällä on
tänä iltana pitäjän ^{erovan} tuomarin läksi-
äiset, jotka hänen kunniaakseen kun-
talaiset pitää. En ole ottanut
osaa laitoksiin, mutta pitäneen
minun siellä esiintyä lukemassa
jotain. Ero-veljeni ei ole ollut
kotosalla koko aikana, hän tuli

Simolassa vastaan Helsinkiin, kun
minä tulín kotia. Olisin suonut
hänen olevan kotona, niin oltais
saatu jotain jutella. Tänään hä-
nen nyt pitäisi tulla, mutta huomio-
aamuna minä jo aion lähteä.
Matkani kävi kyllä onnellisesti. Ja
hyvin minä muistin sinun varoi-
tuksesi, enkä liikkunut vaunujen
välillä junan liikkeillä ollessa.
Eläköön vastakaan ole peloissasi,
kyllä minä liikun varovasti, kun
muistan aina sinua matkustaessani.
Vaikk'en nytään tullessani yhtään
peljännyt vaaraa, olin päinvastoin
varma että vaaraa tapahtuisi, niin
sinun takiasi kiitenkin odotin aina
kunnes juna seisattui ja sitte vasta
läksin ulos ja sisään. Eikös ollut
kittisti tehty? Mielestäni sinun
nyt pitäisi antaa minulle edes
yksi suutelo. — Eeno tuli kotia.
Ja kohta on mentävä Tuomarin juh-

laan. Tiedätkös mitä toivoisin ja sydämmestäni halaisin? Ens sano. Mutta toivo sinäkin samaa, niin ehkä se pian tapahtuu. Viipurissa olen, kun nyt ensi kerran minulle kirjoitat. Omani, voi hyvin!

Ruudisi.

¹⁸/₂ Avasin kirjeeni vielä, sanoakseni etta minulla oli illalla pidoissa sinua niin, niin ikävä. Kaikissa olin mukana, mut en missään kokonaan, en voinut. Kunnaan kansa usein puhelin, sinusta niin paljon kuin voin, ja sitte kaikenlaisista uuden ajan kysymyksistä, ja olin hyvin vilkas ja hermostunut. — Tänään on kova pyry. Kukaan tahloi minua jäämään huomisjunaan ja minä jäin. Voin siten poiketa kauvemmaksi Pimolaanki ja tiedustella paremmin kysyttävänä. — Tähän aikaan sinä juon olet ylösnousu-puuhissa. — Voi hyvin!

20/I 86

Neiti Hilda Asp.

Helsinki.

Albertinkatu 40

Viipuri 20 tammik. 1886.

Kultaseni!

Nyt olen sitte taas täällä
Viipurissa ja pistän sinulle pi-
kin päin pari riviä. Eilen
tulin illalla ja jouduin Hen-
rikin-päivä-vieraiden keskelle.
Väsynyt olin kaiken iltaa,
vasta illallispyödessä tulin
(vähä) voimui ja söin niinkuin
ainakin se joka ei kunnan aterias-
ole saanut sitte kuin edellisellä
päivänä. Ja tänään on niin
kirkas päivä että on oikea va-
hinko kun ei ole krapulaa. Olen

sen sijaan väsymät huo-
nosti nukkunut yön jälkeen.
En tiedä sanoa millainen
täällä tulee olo, mutta pel-
kään ikävää. Jos ikävä edes
neuvoisi saamaan jotain
aikaan! Semmoista josta
koituisi aseman varmuutta.

Ja sinua olen muistellut, mat-
kalla, illalla, aamulla sängyssä
ja päivällä jokapaikassa.

Tähän aikaan olen haaveksimut
paljo semmoista, semmoista tur-
haa vissiinkin, josta puhun
sinulle sitte kun tulen luoksesi.
Nyt puhun vaan että sinä olet
hyvä tyttö, - niin, kaikki puolia,

mutta erittäin sen vuoksi että
sina - kirjoitat minulle jatkoin.
Olet sina hyvä senkin vuoksi
että olet kiltti ja juot kefiiria
ja muistat minun vuokseni ottaa
jilleria. Miten minäkin sinun
vuokses koetan olla kiltti. Nytkin
puhun lämmöistä ikisokoa,
ett' en rupeisi, kun olen väsynyt,
puhumaan surullista ja ala-
kuloista, johon sina suuttuisit,
etkä yhtään tykkäisi omasta
pojastasi. Kuule, etkö ole ylpeä
kun sinulla on lämmin
poika omanasi, minä olen väli-
tä aatellut, että sinun kyllä
kannattais ylpeillä? Vaikk' ei

kellaan muulla semmoista
tyttöäköään ole kuin minulla.

Mutta nyt minä todellakin ru-
peen puhumaan surullista. Lisa-
reni poika, pikku Aarni, on
kuollut. Arvaas, kuinka se
koskene Hildaan, jonka ainoa
ilo enää oli maailmassa ne kaks-
lasta. Kun Aarni sairastui - rok-
koon - sanoi hän äidilleen että
"kirjoita nyt enolle, että Aarni tu-
li kipeäksi." Ilalla sain tämän
kaiken tietää. - Kun matkallani
kotoa poikkesin Pimolassa, sanottiin
että Wille-setä oli kovin huonona
sairasana. Wille-setä on vanhin sedistä-
ni, pitkä, paksutukkainen, pitkäripi-

nen mies, 69 vanka. Menin hänen
kammarikoppiinsa ja mielestäni on
kuolema varma, se oli silloin jo val-
lan tulossa, liekki jo tullut. Hen-
gitys oli kuin raskainta työtä. Kun
astuin sisään pisti heti kytmästi
tuntooni valkoisen kellertävä hipiä
ja kalseasti eteenpäin katsovat
kuoppasilmät. Ja sitte se vähä kori-
seva, vaikea, kiireinen hengitys.
Ei hän paljo jaksanut puhua.
Lama entinen tapa hänellä oli kertoa
kaikki lausumansa useampaan ker-
taan, vaikka se nyt kävi titaam-
min ja jos mahdollista vielä useam-
paan kertaan. Kun sanoin: "kyllä mi-
nun nyt täytyy lähtä." - "Min, mitä"

sille voi', ei mitään, ei mitään voi-
täytyy lähtea' - kun matka vaatii -
matka vaatii - täytyy lähtea' - täy-
tyy lähtea' - lähtea' täytyy - matka
vaatii - matka vaatii - täytyy läh-
tea' - matka vaatii." - Hyvästellessäni
sanoin etta' "eihan kuolemalle mitään
voi, jos se tulee, mutta elää tai kuo-
lee, niin jumalan käressään sit'on! -
Niin, eihan kuolemalle mitään voi -
ei voi' mitään - ei mitään voi - ei
mitään - ei kuolemalle mitään voi -
- ei voi - ei - ei kuolemalle voi."

Hänen vaimonsa, äitini sisar, on vuot-
ta vanhempi miestään, mutta vielä
jotenkin voimissaan. Kysyin miltä näytteli
tuntuu, kun toinen noin on menossa.

"Niin, miltäs se tuntuu. Vanhathaan
me ollaan molemmat, kuolla meidän
täytyy kummankin." — "Kuollakhan
kaikkien täytyy." — "Niin, mutta van-
han se on varmana eress." Eukko
pyrkivähti silmiään. Kun olimme
ukon vuoteen ääressä ja tati kumar-
tui sairaasen päin, rupesi hänen-
kin hengityksensä käymään yhtä
huohottaen ja silmät tulivat mel-
kein yhtä kiinteiksi. Mutta aina
vanhat kuolevat, surullisempaa
on Aarnin, Hildan vuoksi. Kun
hän nyt edes sais pitää Martan.
— Kirjoitatkos minulle sitte
Brfldtin draamasta, kun olet
lukenu? Mutta jaaasia on

että² itsestä² kirjoitat. —

Veikon tennit loppui, mun
tanssityy lopettaa, mennäkseen
yhdessä² junalle. Muistan sinua.
Voi hyvin! Kuudisi.

Vielä on aikaa, vaikk'ei kypää.
Kirjoitatkö Söderströmille "Nuorten liitos-
ta"? Kun nyt saisit sen kaupaksi, ett'ei
sinun tarvitsis myydä silkkikametta.
Toisin niin halusta että voisit sen pitää
ja iloita siitä. Elä myö sitä. — Kyllä
minä sinun luonasi olisin aina, kun
voisin. Olet sinä mulle kaunis. — Joka
olet saanut valokuvani ja millainen
se on? — Oma tyttöni!

Näytelmän aihetta
Kritti ja ltk 22/8 86
Neiti Hilda Asp.

Helsinki.

X
Albertinkatu 40.

Helsinkiin Viipurista 22 Tam.

mikuita 1886.

Käytelmä: Antti ja Antti

Hilda kultani!

Jo toissa iltana sain kirjeesi. Ja sitte olen nähnyt sinusta näihin ai-
koihin unta melkein joka yö, mutta tavallisesti niin epäselvään niinkuin aina unia näen. Viime öisen muis-
tan sentään vähän paremmin. Olin siellä Helsingissä niinkuin teatterissa; siellä oli kaks suurta pukuloogia - ei semmoista kuin Arkissa - ja sina olit kuin asuvinasi siellä; mutta Inez asui kanssasi ja sitte me menimme johonkin pienempään huoneeseen vastapäätä ja minä sanoin, että "kyllä sina olet kau-
nis", ja sina nikkasit veitikkamaisesti ja hymyillen ja minä ojensin käteni sinua kohti ja - heräsin, kun käteni sattui sänkeyn viereiseen seinään. Sen

verran siitä muistan, vaikka kyllä
sitä oli paljon enemmän. —

En ole vielä aloittanut leatterikirjetta,
mutta ehkä siihen ryhdyin, kun arvella
ett'ei se ole myöhäistä. Näytelmäni
olen vähän ajatellut ja olen siitä
tainnut hiukan selvemmälle päästä.
Tuo ajattelemani juttu Mithin teh-
taasen työhön lähdöstä ei sovi —
tuumin nyt — näytelmään, se vaan
sekoittaa ja häiritsee ehjyyttä.

Lamoin täytyy heittää pois kontrak-
tijuttu paperin kanssa, sillä eihän
sekaan Mithia liikuta eikä voi hänen
kohtaloonsa vaikuttaa. Sitä jää
vaan se mikä ajatteluttaa Mithia
ja vaikuttaa häneen. Ensimmäinen Antti on
se pohja josta hän lähtee tuumimaan,
sitten Hanne ensinkään Mithin tähden tulee
Haaramäen töihin ja sitte hänen ko-
sintonsa saattaa Mithin yhä syvemmäl-
le ristiriitaan ja pakottaa hänet lo-
puksi puhkeemaan hillitsemättömään

tunnuksukseen, pappi taas tosin
ensin ilmestyy sairaan äidin luo pyy-
dettynä, mutta on sitten heti kokonaan
Mithin vaikutuksen vallassa ja vaikuttaa
myös häneen, niinkuin tiedät; Mithin äiti
ja isä puolestaan ovat ikäänkuin edusta-
massa yleistä oikeutta ja siivettä ja
yleisoa, samalla kuin äiti suoranaisesti
vaikuttaa Mithin puheillaan ja kuole-
mallaan, ja isä toimillaan ja puheil-
laan. Siten aion näytelmän alkaa niin
että heti tulee selväksi Mithin ja Antin
väli ja mitä kumpikin, etupäässä Mithi,
siitä ajattelee. Sitä alusta se sitte läh-
tee suorasti kehittymään, siten että Mithin
ja hänen kehityksensä aina on kaiken
keskus. Ainoastaan kuoleva äiti vetää
vähän toisaalle, itseensä, mutta toivon
että ei liaksi. Yhtyyhän hänen tarunsa
ja Mithin taru pitkin matkaa ja selvi-
min lopussa. - Sillä lailla olen sitä aa-
tellut, mitä tuumit siitä? Uskoisin siitä
tulevan ehjän ja selvän, sittekin muelle

selvisi millä puolein se on aljettava
Mithin ja Antin välillä. Kun vaan
jääsisi sen kimppuun, mutta nytkin
tahtoo kaulatauti taas tunkea estämään.
— Koeta innostuttaa jukkaa niin paljo
kuin mahdollista kaikenlaiseen puuhaan
ja hommaan ja estää häntä jäämästä
yksin uinailemaan. Olen vähä omantunnon
vaivoissa, kun minulta jäi Tampereella pu-
humatta hänen kanssaan asioista, joista oisin.
Kun tulen Helsinkiin teen sen. — Lopettan
täilyy. Täällä tuntuu niin oudolta, kun
kävelen paikkojen ohu, jotka viime lu-
kainna olivat niin tuttuja ja ikään-
kuin kotoisia, mutta nyt vallan vieraita,
uusi. Lehtteri. Melkein sama tunne on
koko Viipurista, niinkuin siitä olisi kaikki
kotoisuus ja ilo poissa. — Mitenkä paas-
tuisin sitä että tahdot olla minulle vält-
tämätöin. Ennen en luullut semmoiseksi
hulevaksi, mutta nyt rupeen uskomaan että
voi sinutta tulla toimeen. — Paperi loppui.
Voi hyvin! Ruudisi.

Viipuri 23 tammikuuta 1886.

Rakas Hilda!

Hyi sinua, kun puhut sellaisia, kehuut minun kauneuttani, muka, ja sanot että saat olla ylpeä minusta. En minä semmoista tarkoittanut. Enhan minä ole mikään kaunis tai komea mies, päinvastoin jotenkin mitättömän näköinen. Olen tyytyväinen jos sinä pidät minua tarpeeksi näköisänä. Lisällistä tarkoitin tarkoitin tuolla, ajattelin, että onhan minussa jotain. Mutta ei senkään puolesta ole mitään ylpeilemistä. Liitäkin olen taas tuskitellut, varsinkin sitten kun kerroit Brofeldtin näytelmästä. Minä olen niin usein valmis uskomaan itsestäni kaikenlaista, mutta Br:n draama onnistui, tuli oivallinen,

minun ei kelvannut, — mikä siihen
oli syytä? Tietysti se että minin
kyennyt kirjoittamaan sellaista joka
olisi kelvannut. Lyyntä on taas tuohon
kykenemättömyyteenkin ja tiedän nitäkin,
mutta olkoon mitkä hyvänsä, niin
loppusyy on ett'en kyennyt. Paha että
totta ja totta että paha, niinkuin Polo-
nius sanoo. — Tuommoisissa ajatuksissa
sitte tuskittelin, olin lapsellinen, tahi
oikeammin, en ollut miehekas. Nyt olen
siitä jo jotenkin päässyt, samalla kun
kaulakipu ja kuumekki on ruvennut
heittämään. — Vallan häpeä on suo-
malaiselle teatterille, ett'ei se uskalla
ottaa "Epäilyä." Jos se sen tekee,
niin se naustaa, ett'ei se voi pysyä
vast'edes henkisen elämämmen pottol-
pisteenä, vaan alenee tavallisen jo-
kapaiväisen teatterin tasalle. Ei se
ole ihme meidän oloissa, jos niin
käy, mutta tohtoriin häpeäksi tulee
jos hän antaa sen tapahtua, sillä hä-

nen pitäisi huomata mihin se vie. Ja
hän voisi pakottaa ottamaan "Epäilijän",
sillä hänessä on vielä tätä nykyä koko
suomalainen teatteri. Mene sinä hänen
puheilleen asiasta ja selitä hänelle
oikein suusi puhtaaksi. Teatteri ei
aineellisesti kärsisi. Me nuoremmat
tekisimme parastamme selittääksem-
me teatterin osan asiassa oikein
sitte kun riitä tulee. Minä voisin
kirjoittaa Suomettaressa, Juhani Aho
Keski Suomessa Arvid Järnefelt jossain
myös j. n. e. Mutta joll'ei "Epäilijää"
oteta, niin olkoot vakuutetut, että teat-
teri saa tietää mikä se on, sitte kun
kappale tulee painosta. Monessa
maassa teatteri on - maan henkisen
elämän äärettömäksi tappioksi - kon-
ventionellisen uskonnon kannalla,
mutta jos suomalaisenkin alentuu sinne,
niin vastatkoot siitä ne herrat jotka
sen ovat alentaneet. Tohtorin vastuu
on suurin. Hän yksin oikein näkee

kuinka teatterin alentuu ja käsittää
kenties myös - että ei, sitä hän ei käsitä,
mutta koko hänen elämäntehtävänsä
on sen alentumisen kautta mennyt, me-
nettänyt oikean arvonsa. Meillä sanotaan,
ei voi loukata kansaa, kansan uskontoa
pitää kunnioittaa, mutta herrat puhuvat
eivät tunne kansaa, eivätkä tahdo huoma-
ta kuinka he sitä tuommoisella loukkaa-
vat. Kansa ei ota kannatustaan, kansa
ei myöskään yhden kappaleen näyttölemistä
maailmana gida, sen tekevät hrat Meur-
man & Forsman ja ne, joihin heidän pai-
nava sanansa ulottuu. - Saarnaisiin vielä,
mutta sekoon jo. Koetan kirjoittaa teatterin-
kirjeen ja siinä sopivasti agiterata Epäili-
jän eduksi. Kun nyt pääsisin kaula- ja
pääkivustani. - Olen täällä ikävissäni
ja tuskissani. Kyllä ehkä rauhoitun, kun
pääsen toihin kiini. Kirjoitakkos?
Kirjoita kultaseni jotain lohdukkeeksi.

Ruudisi

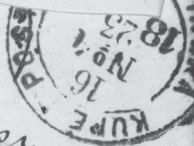
✓ Epäilijä

23/1/86

Neiti Hilda Asp.

Helsinki

Albertinkatu 40.

X

Viipuri 27 tammik. 1886.

Hilda kuttaseni!

Sinä oikein saatoit minut häpeä-
mään kirjelläsi. Olin täällä tuskitel-
lut, ollut alakuloinen ja huonolla
päällä ja arvellut kaikenlaisia syitä
miks'et kirjoita, ja sinä teet työtä
niin ettei jouda. Ja sillä aikaa kun
sinä teet voimiesi takaa, minä tääl-
lä grublailen omatekoisia tuskiani, —
enkös saa hävetäkökin? Mutta kiitos
sinulle, kuttani, että panit minut
häpeämään. Ja kiitos että työsi
lomalla minulle kirjoitit. — Kuulua-
han se minun valokuvani olevan
hyvin hyvin onnistunut, mutta
en minä oikein pidä siitä herrasta
siinä kortilla. Kyllähän se on kal.

pean ja itsetresantti" näköinen,
mutta sina on jollain joka minua
ei miellytä, jotakin sairasta, joka
paraiten näkyy suun pürteissä. En
minä tykkää semmoisista kärsiväi-
sistä sieluista. Mutta sinusta ja
sinun kuvastasi minä tykkään,
se on toista. Ja kenen nähtäville
kuvansa voit panna ne kaksi kuva
rinnakkain, eikä sinun joudu syrjään
päinvastoin. Lähetän sinulle nyt tä-
män takaisin, kun pyysit, ja heti,
sillä kyllä minä halusta olen sinun
pöydälläsi edes kuvassa, enkä soisi
siihen tohtorin pääsevän. Veljeni
kehoitti tilaamaan näitä, niin että
toimita sina nyt niitä tilatuksi 12 kpl.
ja ilmoita koska saa niin laitan
siksi rahaa. - En kirjoita teatterikirjeitä
ollenkaan. Kaes, minun täytyy niin
paljo kuin mahdollista koettaa päästä
säännölliseen työhön ja hommaan,

muuten vaivun alakuloiseksi, ja se kirje vähästäisi. Sitä paitsi on minulla. Ikinä velvollisuus kirja- ilmoitukseen Luomettarelle, kumhan nekin saan. Eikös ole niin, Hilda? Varsinkin kun ei sisässäni ole mitään vaatimusta tuohon työhön.

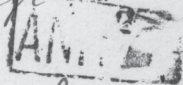
Minun täytyy nyt liikkua, olla käsitöissä ja koettaa muuten säännöllistä hommaa. - Mikäkö Haaramäen Mithin juoni? No siitä puhun joskus toiste. Kun siihen ryhtyy, niin pitää olla voimissaan ja innoissaan. Tuntommi sanoo että siitä tulee hyvä, jos saan sen semmoiseksi kuin tiedän että pitäisi. Mutta samoin aattelin "Elinan surmasta", miks ei se onnistunut? Siksi että tahdoin ensi kerralla hyvää. E. L:ssa on paljon hyvää, siinä olisi vaan seulomista ja individualiseraamista ja tyypilliseksi laittamista vielä paljon. Kirjoitin "Seitsemää Veljestä" luullakseni seitsemään kertaan. Niin sitä taideteosta

taotaan. Kien saan semmoisia voimia,
alan "Mithin" ja kien se on kunnolla
valmis, ryhdyn "Elinan Surmaan" moder.
nina, jolloin siitä tulee hyvä. - Tuo
kaikki tietysti tapahtuu sillä ehdolla,
että itse kehityn ja edistyn ajan mu-
kana. - Tässä on preivi Montikselle
myös. Lähetin hänelle rautatieta kir-
jaston kirjoja, joiden mukana tulee
myös Levantin marttyyrit ja eräs suo-
mettaren käännettävä. - Lopetan jo, on
meno verstaaseen. Tänään vasta ensi ker-
ran. Kaulani oli kipeä, mut ei enää.
Repesin täällä Voimisteluseuraan. Eilen ensi
kerran olin. - Olet sinä hyvä, sinä autat
minua niin paljo, vaikk'et tiedä. Voi nyt
hyvin!

Ruedisi.

27/I 86

Neiti Hilda Asp

Helsinki.

Albertinkatu 40.

Anville 2 m. 5'5" p.

Wiipuri 29 tammik. 1886.

X

Käytännölliselle
alalle!

Oma tyttöseni!

Tiedätkös mitä? Etta' minä' nyt si-
nulle' nyt pikin pain kirjoitan ja kii-
reesti, ennen verstaasen menoa. Eilen en
siellä' ollut ensinkään, olin kipeä, semmoi-
sessa kuumessa kuin sinulla usein on,
joka tekee levottomaksi ja menee pian
ohi. Illalla olin sentään Kallen päivillä
ja aattelin etta' siinä' lienet tohtoriin
luona — olitkos? — ja muistelin sinua
niissä' vaatteissa kuin kaksi vuotta sitten
siellä, ja semmoisena kuin silloin. —
Ei Tää' Wiipuri oikein ole minulle
hyvä. Asken lukiessani uutta Valvojaa,
tunsin niin tarvitsevani elävämpää
maailmaa. Kuten sinä' olisit kanssani
vaan! Sinua niin kaipaav ja sinua

vaan oikeastaan tarvitsenkini. Ja
ajatteles, ei minulta tahdo tulla luetuk-
si tutkintoa varten. Mitä? Tästä tul-
le. Neuvo sinä minua! Olisin val-
mis tekemään työtä, oikein ruurnil-
listakin, jonnek varman aseman saa-
vuttamiseksi, jossa voisin kehittyä, vai-
kuttaa ja työskennellä sinun kanssasi,
mutta lukea nuo kurssit - voinenko si-
tä? Olen niin täällä siitä tusomis-
kellut. Ja semmoiseen liittyy aina
meikälaisella haaveiluja, joita sitte
luulee mahdolliseksi. Tässä yksi:
Attelin että ikohan siellä Tampereella
(massateht^ä ^{tehtaassa} tai mieluummin) konepajassa olisi
mahdollista paikkaa saada ~~Kyöpiisiin~~
- johtajan tai muun semmoisen mestarin
Kyöpiisiin ensin ^{esim.} Kihlmanilta, tekisin täällä
ensin tään kevään työtä Galénin kone-
pajassa ja merien aultua menisin Eng-
lantiin tutkimaan ja työtä tekemään
johonkin hyvään paikkaan siellä ja
tarpeellisen ajan kuluttua tulisin ja

ottaisiin toimen vastaan. /Tietysti sillä
ehdolla menisinkin, että tietäisiin ^{saavani} paikan./
Tuohon ajatukseen minut ehkä ensin joh-
ti - romaani, Erik Lyhne. Ajattelin myös
kuinka asema olisi hyvä vaikutus-alaksi,
ja sinä sitte! Voisit työskennellä mieli-
haaveilusi toteuttamiseksi. Mutta sano,
onko tuohon mitään mahdollisuutta
todellisuudessa. Minä olen niin haavei-
luinen seonnut, ett'en voi sitä oikein erot-
taa, - sitä paits en tunne niin oloja.
Jos todellisuus on puolellani, niin ei mi-
nulta ole tahdonlujuuatta puuttuva, -
terveyteniakaan ei pane esteitä ruumiil-
lisen ja teknillisen työn alalla, minkään
luvun päättämisessä. Mutta jos se on
pelkkää haaveksimista, niin elä naura
minulle. Sen syyt ovat niin luonnolliset.
Tahdon kaikissa tapauksissa jutella
sität sulle, sillä tavoin poistuu haa-
veilu ja jää mikä on todellista. Senkin
vuoksi olisi hyvä että olisimme yhdessä
että pysyisimme molemmat tukevalla

johjalla, — kaikki puolel se olisi
hyvä! — Onko toivoo sinun pää-
syntäsi Pariisiin. Minäkin olen jos-
kus aatellut, että lähten ulkomaille
vaikka jatkaisin kävelen. Se poistai-
si haaveiluja, kun saisi todellisuuden
kovan kiven otsaansa. Ehkä se olisi
terveellistä ruumiin ja sielun puolesta.
— Vieläkö sinulla on kovasti työtä?

Pysy vaan voimissasi. Kun saat aikaa,
niin lähetän lukeakses Erik Ibranen.

Se on sinusta ehkä surullinen, mutta se
on niin tosi, ja voit kenties oppia siitä
jotain. Vaikka se oikeastaan on miehille.

— Kyllä minun jo pitää lähtä.

Jää hyvästi ja pysy voimissasi!

Ruedisi.

Agnes Saxbäck on kihloissa!

Sulhanen eräs konttoristi Blom, kuuluu
olevan siivo mies.

Jyväskylässä 30. tammikuuta 1886.

Rakas Hilda!

Kirjeestäsi päättäen näyt odottavan minua jo naina päivinä sinne, jo viime viikolla. Ja minä vielä aina olen ja vüyyn täällä! Lillisessä lehdessä oli vasta ensimmäinen lyhyt pöytä kirjallista katsastami, eikä muuta ole vielä kirjoitettukaan. Tänään hiukan jatkoin ja kyllä sen nyt kirjoitin niin pian kuin voin loppuun ja teen töni mitä täällä on tehtävä. Kuvankokoukset menevät en tiedä, mutta ensi viikolla enää ole, se on varma. Tästä viikon pääkän siis ainakin olla Helsingissä. Kuvain siis olen nä tapauksessa täällä vüyymyt, mutta mita en ole voinut. Kaikikin aikoihin estänyt töitä täällä monet kesnutkin,

joita Takäläiset herrat ovat pitäneet, etup.
Kallet. Kallenaipään iltana olimme Gum-
meruksen luona. Tapasin siellä muitakin
vanhoja opettajiani, jotka kaikki olivat
hyvin ystävällisiä. Hellgrénin luona aion
käydäkin. Hän on vanha klassikko, m. m.
naisluokkien moittija ja muuten vanhoilla-
olija, mutta hyvin hauska ja ajatteleva
siltä. Gummerus ukko oli hyvä kuin en-
nenkin ja yhtä hassu ja löppö. Hän
muuten sanoi minulle että kun nyt olet
sitten suorittanut tutkintosi, niin tule tän-
ne. Jos teet jonkun verran työtä, et kovi-
paljon tarvitsekaan, niin kyllä minä
minulle vähintään 5000 markkaa takaa.
Ja mitä ulkomaanmatkastasi
niin ehkäpä siihen neuvot k.
Hyvähan se kaikki on, k.
sitten sopisi ja kun nyt ensi
olisin kandidaatti. Oikeastaa-
tässä maailmassa sillä lailla a-
-minulle kuitenkin ollut — että ku-
tekee työtä ja kieltää itseänsä

ei tarvitse surra tulevaisuudestaan.
Mutta kumpikaan niistä ei ole mitään
helppoa minulle. Varsinkin mitä työn-
tekoon ja työhön pakotukseen tulee,
niin olen toisinaan taipuvainen mel-
kein itseäni halveksimaan siinä suhteessa.
Etka tiedä, mitä se semmoinen on.
Tahi aikaako siltäisiin? sarsis

van kärsimisen
kaiken nuoruuden
nuorilta mie-
niistä.
vieläkin kerran
piari riviä.
tähän, sillä en
n. Voi hyvin,
nuori!